

SVEUČILIŠTE U SLAVONSKOME BRODU NASTAVLJA SURADNJU S HRVATIMA IZ MAĐARSKE

Od 29. rujna do 2. listopada u Vlašićima na otoku Pagu boravila je, na stručnom usavršavanju, skupina Hrvata - učitelja i odgojitelja iz cijele Mađarske. Trideset četvero radoznalaca i entuzijasta pratilo je predavanja i sudjelovalo na radionicama koje je za njih, u okviru permanentne stručne izobrazbe, organizirala Žanet Vereš, ravnateljica Hrvatskoga pedagoškog i metodičkog centra iz Budimpešte. Jedna je od predavačica, pored ostalih, bila i izv. prof. dr. sc. Jasna Šego sa Sveučilišta u Slavonskome Brodu. Nastavak je to suradnje s Hrvatskom samoupravom u Mađarskoj koje je Sveučilište započelo u svibnju ove godine.

29. rujna program je svečano otvorio Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave u Republici Mađarskoj. Drugoga dana usavršavanja, 30. rujna, polaznici su razgledali zadarske znamenitosti te su posjetili jedan zadarski vrtić. U poslijepodnevnim je satima Mirjana Bošnjak, etnologinja iz Muzeja "Kanizsai Dorottya" održala predavanje "O tradicijskoj kulturi Hrvata u Mađarskoj na suvremeni način - edukativni program muzeja 'Kanizsai Dorottya'". Nakon predavanja M. Bošnjak uključila je sudionike stručnoga usavršavanja u brojne kreativne igrice zahvaljujući kojima su se polaznici opustili, zabavili i bolje upoznali jedni druge. Treći je dan usavršavanja, 1. listopada, bio najintenzivniji. Prof. dr. sc. Smiljana Zrilić sa Sveučilišta u Zadru održala je predavanje "Inkluzivni odgoj i obrazovanje – suvremeni pristup i metode učenja", a doc. dr. sc. Violeta Valjan Vukić, s istoga Sveučilišta, predavanje "Poticanje razvoja govora i jezika kod djece rane i predškolske dobi". Nakon zadarskih profesorica riječ je dobila izv. prof. dr. sc. Jasna Šego sa Sveučilišta u Slavonskome Brodu, koja je održala predavanje i radionicu "Najčešće pogriješke u pisanome i usmenom izražavanju u hrvatskome jeziku" te, uz samu autoricu, predstavila zbirku dirljivih priča o ratu kanadske Hrvatice Nikoline Ivanković - "Gdje rastu ruže". Večernji su sati bili rezervirani za tradicionalne hrvatske plesove koji su također zblížili domovinske i Hrvate u dijaspori. Sljedećega jutra, u nedjelju 2. listopada mađarski su se Hrvati, okrijepivši se ljepotama hrvatskih znamenitosti i milozvučjem jezika svojih predaka, uputili u svoje gradove i sela, s nadom u skori ponovni susret sa spomenutim profesoricama, tj. u nastavak dosad veoma uspješne suradnje.

Jezik je važan čimbenik čovjekova identiteta. U njemu je sadržana prošlost, sadašnjost, budućnost, narodna kultura, običaji, folklor... Mnogo je lijepih i uzvišenih riječi posvećeno hrvatskomu jeziku; pjevaju mu se ode, hvalospjevi, iskazuje mu se poštovanje i ljubav. Ponosimo se svojim hrvatskim jezikom. Drago nam je kada ga uče i stranci i kada se njime uspješno s nama sporazumijevaju. Časopis "Jezik" ima mudru i nadahnjujuću krilaticu: "Hrvatski se jezik voli znanjem!" Poznajemo li suvremeni hrvatski književni jezik? Poznajemo li njegove funkcionalne stilove, njegova narječja, dijalekte, govore? Poštujemo li pravila hrvatskoga standardnog jezika? Budući da u jeziku svi griješimo, potrebno je neprestano usavršavati znanje o jeziku, tj. sudjelovati u procesu cjeloživotnoga učenja.

Mnogi mašu hrvatskim zastavama, "ponose se" hrvatskim jezikom, ali nimalo ne ulažu u svoje usavršavanje i znanje; njihovo domoljublje ostaje tek na praznim riječima. Svatko svoje riječi i obećanja nosi na svojoj savjesti. Nikoga ne treba tjerati na usvajanje novih znanja i širenje obzora. Profesori hrvatskoga jezika oduševljavaju, potiču, ohrabruju, pomažu svima zainteresiranima širiti jezične vidike. Njihova riječ rijetko padne na kamenito tlo. Najčešće, pavši na plodno tlo, urodi sočnim plodovima. Profesori hrvatskoga jezika često su u ulozi motivatora, ali i u ulozi učenika/studenata jer uče od polaznika radionica i predavanja, kao i od svojih studenata. Mađarski nas Hrvati uvijek raznježe svojom pozornošću, ljubavlju prema hrvatskome jeziku, radoznalošću i produhovljenošću. Toliko su me oduševili da sam u dahu napisala poetski osvrt na boravak u Vlašićima:

HRVATSKI U VLAŠIĆIMA

(Odjeci)

Jezik je snaga, duh i duša
piše se, čita, govori i sluša.

Hrvatski je more, plodno polje, cvijet
milozvučno, nježno, prodire u svijet.

Jeziče Hrvata, ti si iskra živa
ti si meki oblak na kojem se sniva!

Mađarski Hrvati dođoše na Pag
poboljšat' svoj hrvatski, ostaviti trag.

Tu našli su plaže, sunašce i mir
posebne delicije – vino, paški sir.

U grudima dišu domovine dvije
Mađarska i Hrvatska – srce im se smije!

Dovedite dječicu - predškolce, prvašiće
ljude dobre volje u prekrasne Vlašiće!

Dok hrvatskog bude, i pjesme će biti
trud, ljubav i znanje u radost se sliti!

Jezikoslovac Stjepan Babić jednom je napisao: "Ići stazama jezične kulture nije teško. Dovoljno je samo krenuti prema njezinu vrhuncu i svaki dan načiniti bar jedan korak u osvajanju neizmjernih izražajnih mogućnosti hrvatskoga jezika." Jednostavne, ali snažne riječi. Slijedimo ih. Nećemo zažaliti, a hrvatski će nam jezik biti zahvalan!

Jasna Šego